ושומרת יבם וכנוסה, אמן שלא נטמאתי ואם נטמאתי יבואו בי ר״מ אומר אמן שלא נטמאתי, אמן שלא אטמא, הכל שוין שאין מתנה עמה לא על קודם שתתארס ולא על אחר שתתגרש נסתרה לאחד ונטמאת ואח״כ החזירה לא היה מתנה עמה, זה הכלל כל שתבעל ולא היתה אסורה לו לא היה מתנה עמה: **גמ׳** אמר רב המנונא שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה ממאי מדקתני שומרת יבם וכנוסה אא״ב אסירה, משום הכי מתנה בהדה אלא א״א לא אסירה היכי מתנה בהדה והתנן זה הכלל כל שאילו תיבעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה עמה, אמרי במערבא לית הילכתא כרב המנונא, אלא הא דקתני שומרת יבם וכנוסה הא מני, ר״ע היא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין ומשוי לה כי ערוה. בעי רבי ירמיה מהו שיתנה אדם על נישואין הראשונים, על נישואי אחיו מהו: ת״ש זה הכלל כל שתיבעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה עמה הא אסירה ה״נ דמתנה ש״מ: ר״מ אומר אמן שלא נטמאתי וכו׳: תניא לא כשאמר ר״מ אמן שלא אטמא שאם תטמא מים בודקין אותה מעכשיו אלא לכשתטמא מים מערערין אותה ובודקין אותה בעי רב אשי מהו שיתנה אדם על נישואין האחרונים: השתא מיהא לא אסירה ליה או דילמא זימנין דמגרש לה והדר מהדר לה ת״ש הכל שוין שלא היה מתנה עמה לא על קודם שתתארס ולא על אחר שתתגרש (נסתרה לאחד (נטמאת) ואח״כ יחזירנה (לא היה מתנה) הא יחזירנה ותיטמא ה״נ דמתני, ש״מ. ת״ר זאת תורת הקנאות מלמד שהאשה שותה ושונה רבי יהודה אומר זאת שאין האשה שותה ושונה אמר ר׳ יהודה מעשה והעיד לפנינו נחוניא חופר שיחין שהאשה שותה ושונה וקיבלנו עדותו בשני אנשים אבל לא באיש אחד וחכ״א אין האשה שותה ושונה בין באיש אחד בין בב׳ אנשים ות״ק נמי הכתיב זאת ורבנן בתראי נמי הא כתיב תורת אמר רבא באיש אחד ובועל אחד דכ״ע לא פליגי דאין האשה שותה ושונה דכתיב

שומרת יבם וכנסה. ואם היתה יבמתו וכנסה וקינא לה ונסתרה מגלגל עליה שבועה שלא נטמאה כשהיא שומרת יבם. שומרת יבם מלפה וממתנת ליבם שייבמנה כמו ואביו שמר את הדבר (בראשית לז) לא תשמור על חטאתי (איוב יד): אמן שלא נטמאתי. היינו קבלת שבועה ואם נטמאתי יבאו בי היינו קבלת אלה כדרך שהשביעה כדאמר לעיל בגמרא משביעני עליך שלא נטמאת ואם נטמאת יבאו בך והיינו פירושו דאמן על השבועה אמן על האלה דתניא בריש׳: אמן שלא אטמא. שאם תטמא לאחר זמן מים מערערין אותה לאחר שתטמא כדתניא בברייתא בגמרא: ולא על אחר שתתגרש כו׳. ואפילו לר״מ דאמר מתנה על העתיד: ונטמאת. בגירושיה, דהיינה נאסרת עליו לחזור לו אלא א״כ נשאת על ידי קידושין דכי כתיב (דברים כד) לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה אחר קידושין ונישואין כתיב. כדכתיב והיתה לאיש אחר ושנאה האיש האחרון: **גמ׳** שזינתה. כשהיא שומרת יבם: אסורה ליבמה. כאשה שזינתה תחת בעלה שאסורה לבעלה: מדקתני שומרת יבם. שמשביעה על זנות שזינתה כשהיא שומרת יבם: אי אמרת בשלמא. זנתה נאסרת עליו משום הכי מתנה ע״י גלגול אף על אותו זנות, אלא אי אמרת כו׳. אין קידושין תופסין לאשה האסורה על המקדשה בלאו, ורבנן פליגי עליה ואמרי בחייבי כריתות הוא דלא תפסי אבל בחייבי לאוין תפסי אלמא לר״ע משוי חייבי לאוין חמורות לענין איסוריהם כחייבי כריתות שהולד ממזר ולגבי לאסור על בעלה נמי כי היכי דהבא על אשת איש שהיא ערות אסורה על בעלה כן הבא על שומרת יבם נמי שהיא עליו בלא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר (דברים כה) אוסרה על יבמה: ומשוי לה. לחייבי לאוין כי ערוה. דכרת: נשואין הראשונים. כגון גירשה והחזירה וקינא לה ונסתרה: [על נשואי אחיו] מהו. לגלגל זנות שתחת אחיו דהא דתנן במתני׳ ארוסה ונשואה שומרת יבם וכנוסה לאו בחדא אתאה קאי שישקנה יבם וישביענה על האירוסין ונישואין של אחיו אלא מילי מילי קתני אם בבעל משקה מתנה עמה על ארוסה ונשואה, ואם היבם שכנסה משקה מתנה עמה שומרת יבם וכנוסה: הא אסירה הכי נמי דמתנה. וזו נאסרת עליו בזנות נישואין הראשונים לעולם וגבי זנות נישואי אחיו כדאמר בפ״ק (לעיל דף ב.) ואם מת חולצת ולא מתייבמת: לא כשאמר ר״מ אמן שלא אטמא. עלתה על דעתו שתבדק עכשיו על העתיד: מערערין אותה. חוזרין לה לתוך גרונה כאדם הנחנק ע״י משקה כראה כמוסה ערער והוא לשון זעקת שבר יעוערו (ישעיה טו): על נישואין אחרונים. לר״מ דאמר מתנה על העתיד מהו שיתנה עמה בגלגול שבועה שלא תטמא אם יגרשנה ויחזירנה ותטמא: ואחר כך יחזירנה. טעמא דנטמאת בימי גירושיה דלא מיתסרא עליה הא תטמאת לאחר חזרה הכי נמי דמתני עכשיו: תורת הקנאות. תורה אחת לכל הקנאות שבכולן יעשה לה כתורה הזאת: רבי יהודה אומר זאת. מיעוטא הוא זאת ולא אחרת: חופר שיחין. להכניס מים לעולי רגלים בשדות ובדרכים: בשני אנשים. אם מת בעלה זה שהשקה ונשאת לאחר וקינא לה והיא נסתרה וקבלנו עדותו של נחוניא שישקנה השני

דרכי

שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה. פי׳ אפי׳ לרבנן דאמרי קידושין תופסין בחייבי לאוין ופליגי אדר״ע הכא מודו כדאמר בהאשה רבה (יבמות דף צב:) דכתיב בה לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר לא תהא בה הויה לזר אלמא דקרא משוי לה כערוה דלא תפסי בה קידושין משום דאגידא ביה והוא כאחוסתו שזינתה: **אמרי** במערבא לית הילכתא כרב המנונא. בסוף פ״ק דסנהדרין (דף יז:) מפרש דאמרי במערבא הייט רבי ירמיה ונראה אע״ג דפסיק דלית הילכתא כרב המנונא הילכתא כוותיה דאמר בהאשה רבה (יבמות דף צב:) דרב סבירא ליה דאין קידושין תופסין ביבמה ושמואל מספקא ליה ואמר בגניותיה צריכה גט ופסיק אמימר כשמואל ורב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב נישואין יש בה בזנות כדרב המנונא וכן ר׳ יוחנן ור׳ ינאי סבירא להו התם דאין קידושין תופסין ביבמה ופשיט לה ר׳ יוחנן ממתני׳ דלאחר שיחלוץ לך יבמיך וא״ל רבי ינאי אי לאו דדלאי לך חספא מי משכחת מרגניתא תותיה וא״ל ר״ל לר״י אי לאו דקלסך גברא רבה ה״א מתני׳ ר״ע היא ומיהו ר״ל לא פליג אדר׳ יוחנן דהא מוקי התם בסוף הפרק (דף צה.) הא דקתני ומה במקום שבא על האיסור קל נאסר האיסר בשומרת יבם וכדרב המנונא ובסוף האשה גמרא ובשילהי החולץ (שם דף מא:) אמרינן נמי אביי מספקא ליה אי כרב אי כשמואל ובפ׳ הזורק בגיטין (דף פ:) פליגי ליפשי דגמרא אי מתני׳ הוה תיובתא לרב המנונא אי הוה סייעתיה והתם מלי למידחי סייעתיה כי הכא לאוקמיה מתניתין כר״ע אלא דדחי לה מלישנא דמתני׳ גופיה בירושלמי מפרש היאך קילס רבי ינאי לרבי יוחנן שקרא עליו הזלים זהב מכיס בני אל יליזו מעיניך חכם בני ושמח לבי תן לחכם ויחכם עוד ישמע חכם ויוסף לקח א״ל ר״ל בתר כל אלו פסוקי קילוסיה יכול הוא פתר ליה כר״ע ותו דחי ליה התם ויתיבניה מה אוכפת לו ממזר גבי קינוי התורה אמרה וקנא את אשתו אפילו מקנא אשתו ולפום מסקנא דהתם משמע דלית הילכתא כרב המנונא והכי גרס התם שומרת יבם שזינתה ר״א אומר מותרת לביתה ר׳ יהושע בן לוי אומר אסורה לביתה א״ר ינאי שומרת יבם שזינתה מותרת לביתה ותני כן ונעלמה מעיני אישה ולא מעיני יבמה רבי יעקב בן זבדי בשם ר׳ אבהו מעשה היה וכהנת היתה והותרה לביתה א״ר יוסי בר בון אף לא מכות אין בה לפי הירושלמי משמע דפליג רבי ינאי ארבי ינאי הא דאמר בהאשה רבה א״ר ינאי בחבורה נמנו וגמרו אין קידושין תופסין ביבמה גרסי׳ הכי בירושלמי א״ר שמואל לא כן א״ר ינאי נמנו שלשים וכמה זקנים מנין שאין קידושין תופסין וכו׳: **מהו** שיתנה אדם על נישואין האחרונים. ירושלמי א״ר ינאי פשיטא שאדם מוחל על קינוי גירש כמי שמחל היך עבידא קינא לה וגירשה החזירה ונסתרה אי תימא גירש כמי שמחל צריך לקנאות לה פעם שניה אי תימא גירש כמי שלא מחל אין צריך לקנאות לה פעם שניה אבל אם קינא לה ונסתרה וידע בה וגירשה והחזירה ונסתרה שתתה ולא בדקו אותה המים טהורה היא או מאחר שאין המים בודקין את האשה טמאה היא ואסורה לביתה: **אין** האשה שותה ושונה. ירושלמי כורכמית תוכיח שסתחה ושינתה ושילשה לפני שמעיה ואבטליון: **קבלנו** עדותו בשני אנשים. ל״ע בפ״ק דקידושין (דף יח.) דמוקמינן התם הא דקתני בגניבתו כיון שנמכר פעם אחת שוב אי אתה רשאי למוכרו בשני בני אדם אבל באדם אחד נמכר ונמכר [ולפירוש רש״י התם ניחא שפיר כיון שנמכר פעם אחת וכו׳] מתוספת רבי: **ורבנן** בתראי כתיב תורת. וא״ת הא דרשינן ליה בפ״ב דכריתות (דף ט:) שאדם מביא קרבן אחד אפילו אם קינא לאשתו על ידי אנשים הרבה וי״ל דהתם מיירי קודם ששתתה קינא לה מפלוני ונסתרה וקינא לה מפלוני וכן פעמים הרבה משקה בפעם אחת על כולן ומביא מנחה אחת על כולן ונפקא לן מקנאות אבל הכא דרשינן תורת לשותה ושונה שחזר וקינא לה לאחר שתיה ונסתרה שחוזרת ושותה שנית:

הדרן עלך היה מביא

עין משפט נר מצוה: [illegible]

תוספות שאנץ: [illegible]

הגהות הב״ח: [illegible]

מסורת הש״ס: [illegible]